

ἀλειφτής ὁ, ἀμάρτ. Θηλ. ἀλείφτρια Σίφν.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλείφω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ. Πβ. καὶ ἀρχ. οὐσ. ἀλείπτῃς.

Ὁ χρίων τοῖχον δι' ἀσβέστου ἢ ἄλλου κονιάματος, ἀσβεστοχρίστης.

ἀλειφτός ἐπίθ. Ἄνδρ. κ. ἀ. ἀλ'φτός Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀλείπτός.

Ὁ ἀλειμμένος ἐνθ' ἀν.: Ἀλ'φτός τοῖχους Αἰτωλ. Ἀλ'φτὴ μάντρα αὐτόθ. Ἄμα δὲν τό 'ῆς ἀλ'φτό τοῦ ταπὶ μὲ λ'δ', δὲ γένιτι καλὸ τοῦ πουμὶ ('ῆς = ἔχῃς) αὐτόθ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀλειφτός Ρόδ. Ἀλειφτό Σῦρ.

ἀλείφω κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Σολέτ. Τσολλίν.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σάντ. Ὁφ. Τραπ.) ἀλείφον βόρ. ιδιώμ. καὶ Τσακων. ἀλείφτω Ἀθῆν. Θεσσ. (Βόλ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) ἀλείβω Ἀθῆν. Εὐβ. (Κάρυστ.) Ἰκαρ. Κύθηρ. Κύθν. Πελοπν. (Κορινθ. Λεντεκ.) Πόντ. (Τραπ.) κ. ἀ. ἀλείβω Εὐβ. (Στρόπον.) Στερελλ. (Λοκρ.) κ. ἀ. ἀλείβω Κάσ. Νάξ. Χίος κ. ἀ. ἀλείβω Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) ἀλείβω Κύπρ. λείφω Ἀπουλ. (Καλημ. Μαρτ. Τσολλίν.) Θράκ. (Σαρακκλ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Κρήτ. λείβω Ρόδ. Σύμ. λείβω Λυκ. (Λιβύσσ.) Μετοχ. ἀλειφόμενος Πόντ.

Τὸ ἀρχ. ἀλείφω. Περὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ γ εἰς τὸ ἀλείβω καὶ τῆς κατόπιν τοῦ β τροπῆς εἰς κ εἰς τὸν τύπ. ἀλείβω ιδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,48 κέξ. καὶ 2,421 κέξ. Ὁ τύπ. ἀλείβω καὶ παρὰ Σομ., ἱδὲ δὲ ἀλείβω καὶ παρὰ Μεουρσ.

Α) Ἐνεργ. **1)** Ἀλείφω, ἐπαλείφω κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. Τσολλίν.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Ἀλείβω τὰ σῦκα λ'δὶ Νάξ. Ἀλείφω τοῦ πουμὶ μὲ μ'λ'. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἀλείβω τοῦ πουμὶ λ'δ'. Στρόπον. Ἀλείφω τὰ θέρ' μ' ἐλ'δ'. Τραπ. Χαλδ. Τὸ μωρὸ ἔλειψε ἐπ' αὐτὴν ἐθε τῇ μαερεία (τὸ μωρὸν ἤλειψεν ἐπάνω του τὸ φαγητόν) Ὁφ. Πιάν-νι λάσπην κὶ φέρνει κὶ λείβγει 'ς τοῦ πιδιοῦ τὰ μάτια Λιβύσσ. || Φρ. Ἀλείβω τὰ πωμμά (ἐπαλείφω δι' ὕδατος τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν μόλις ἐξαχθοῦν ἐκ τοῦ κλιβάνου καὶ εἶναι ἀκόμῃ ζεστά διὰ τὴν ἀποκτῆσιν στιλπνότητά) Ἀθῆν. Θὰ σοῦ τὲς ἀλείφω! (ἐνν. τὲς ξυλγές, ἤτοι θὰ σὲ δαίρω) Πελοπν. (Μάν.) Τοῖς ἀλείφτηκε γὰ καλὰ (ἐδάρη ἀνηλεῶς) Πελοπν. (Λακων.) || Φρ. παροιμ. Λ'δ' ἀλείφουμι (χαίρω ἰδίᾳ διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἐχθροῦ. Διὰ τὴν ἐπάλειψιν τῆς κεφαλῆς δι' ἐλαίου ἢ μύρου εἰς δῆλωσιν χαρᾶς πβ. Κ.Δ. (Ματθ. Εὐαγγ. 6,16) «ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυνθρωποὶ ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν... σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅμως μὴ φανῇς νηστεύων τοῖς ἀνθρώποις») Θράκ. (Αἰν.) Ἀλείφτηκ' ἢ μύτι του (ἐνν. δι' ἀκαθαρσίας. Ἐπὶ ἀλαζόνοιο ταπεινωθέντος) Κεφαλλ. Ἀλείφει τὸ χάπι μὲ μέλι (ζητεῖ διὰ φιλοφροσύνης νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ἐντύπωσιν γενομένης προσβολῆς, ὡς ἐὰν ἤθελέ τις διὰ μέλιτος νὰ καταστήσῃ γλυκεῖαν τὴν πικρὰν γεῦσιν φαρμακευτικοῦ καταποτίου) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Ἀλείφτηκε ὁ τροχὸς (ἐδόθησαν δῶρα πρὸς αἰσίαν καὶ ταχεῖαν περάτωσιν ἔργου ἢ ὑποθέσεώς τινος. Ἐπὶ πάσης δωροδοκίας) πολλαχ. Ἀλείφτηκαν τὰ φαλάγγια (καθὼς διὰ τοῦ ἀλείμματος τῶν φαλάγγων τῆς ἐσχάρας καθελκύεται εὐκόλως τὸ πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν, οὕτω διὰ τῆς δωροδοκίας ἐπερατώθη ἢ θὰ περατωθῇ αἰσίως

ἢ ὑπόθεσις) πολλαχ. Ἀλείφω τὰ φαλάγγια (διαβάλλω, ραδιουργῶ τινα, ἤτοι μεταφ. ὑποσκάπτω τὴν θέσιν τινός, προσπαθῶ νὰ βλάψω αὐτόν μετακινῶν ὡς διὰ φαλάγγων ἀλειμμένων, διὰ τῶν ὁποίων εὐκόλως γίνεται καὶ ἡ καθέλκυσις πλοίου) Αἰν. κ. ἀ. Παροιμ. Ἄν δὲν ἀλείψ'ς τοὺν τροχόν, τίπουτα δὲν γένιτι (δὲν κατορθώνεται τίποτε ἄνευ δωροδοκίας ἢ φιλοδωρήματος) Ἡπ. (Ζαγόρ.) || Αἰνιγμ.

Ἐνα σκουτέλλι βούτυρος ὄλον τὸν κόσμον λείφει

(ὁ ἥλιος) Κρήτ. **β)** Μεταφ. δίδω εἰς τινα δῶρα πρὸς ταχεῖαν καὶ αἰσίαν περάτωσιν ἔργου ἢ ὑποθέσεώς τινος, δωροδοκῶ πολλαχ. **2)** Ρυπαίνω Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κερασ.) κ. ἀ.: Ἀλείφεις τὰ ρούχα σου Λακων. Ἀκριοπάτα κὶ ἀκριοσκιοῦφε νὰ μὴν ἀλείψῃς τῆς ἀδερφῆς μας... τὸ ρούχο καὶ μᾶς φουμίξῃ ἢ μάννα μας (ἐκ παραμυθ.) αὐτόθ. Συνών. λερώνω. **3)** Χρίω δι' ἀσβέστου ἢ ἀργιλλώδους ὕλης τοὺς τοίχους οἰκίας Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. Κίμωλ. Κύθν. Μακεδ. Πελοπν. Ρόδ. Σέριφ. Σίφν. Σῦρ. κ. ἀ.: Ἀλείφω τὸ σπίτι Ρόδ. Ἀλείφω τὸν τοῖχο Σῦρ. Τὸ σπίτι τό'χω ἀλειμμένο Κύθν. Ἰγὼ ἀλείφω τοὺς τοίχους κ' ἢ βρουχὴ τοὺν ξαλείφ' Μακεδ. Οὐ τοίχους εἶν' ἀλ'μμένους Ἡπ. Συνών. ἀσβεστῶνω, ἀσπρίζω, γαλαχτιζῶ, χρίω. **β)** Χρίω διὰ κόπρου Θεσσ. Πελοπν. (Κορινθ.): Ἀλείβω τ' ἀλώνι Κορινθ.

Β) Μέσ. **1)** Ἀλείφομαι δι' ὑλῶν καλλυντικῶν, ψιμυθιοῦμαι Θράκ. (Αἰν.) Κεφαλλ. Πόντ. (Κερασ.) κ. ἀ.: Κουπέλλα ἀλ'μμέν' Αἰν. || Φρ. Μὲ τὴ χούφτ' ἀλείφτηκε (ἔβαλε πολὺ ψιμύθιον) Κεφαλλ. **2)** Νίπτομαι: Ἄσμ.

Παίρνει νερὸ τσι ἀλείβεται, πάει τσαί 'ς τὸν καθρέφτη

Χίος. **3)** Προστρίβομαι που Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Ὁ σὸν τοῖχον ἀλείφεται Οἶν. || Φρ. Ἀλείφεται ἀπάν' - ι - μ' (προστρίβεται ἐπάνω μου, μοῦ προσκολλᾶται καὶ μεταφ. μὲ περιποιεῖται, κολακεύει διὰ τὴν ἀποκτήσιν τὴν εὐνοίαν μου) Χαλδ. κ. ἀ. Ἀλείφεται τὴ μάνναν αὐτ' (περιπτύσσεται, θωπεύει) αὐτόθ. κ. ἀ. **4)** Μεταφ. ὠφελοῦμαι ὑλικῶς, ἀπολαμβάνω κέρδος Πελοπν. Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀλείφτηκε ὁ φίλος καὶ γι' αὐτὸ δὲ μιλάει Πελοπν. Ἀλείβιτι ἢ εἶν' ἀλ'μμένους ἀπ' αὐτὴν τ' δ'λεῖα Αἰτωλ. Ἐβγιναν λιπτά μὲ τοῦ σακκί, μ' αὐτὸς δὲν ἀλείβινταν αὐτόθ.

ἄλειχτος ἐπίθ. Πελοπν. (Σπάρτ.) Πόντ. (Χαλδ. κ. ἀ.) ἄλειχος Πόντ. (Χαλδ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *λειχτός < λείχω. Τὸ ἄλειχος ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἐνεστ.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν ἔλειξε τις ἐνθ' ἀν.: Ἀλειαχον πινάκ' κ' ἐφέκεν (ἄλ. πινάκιον δὲν ἄφησε, ἤτοι ἔλειξεν ὅλα τὰ σκεύη) Χαλδ. Συνών. ἄγλειφτος, ἄγλυφτος **2**.

ἀλείψιμο τό, ἀμάρτ. ἀλείψ'μον Θράκ. (Ἀδριανούπ.) λείψιμον Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλείφω.

1) Ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλείφειν, ἡ ἐπάλειψις Θράκ. (Ἀδριανούπ.) **2)** Λίπος Σύμ.: Φρ. Ἀλείψιμον θέλει (ἐπὶ ἰσχνοῦ ἀνθρώπου).

ἄλειωτος κοιν. καὶ Καπ. (Σινασσ.) ἄλῳτος Πόντ. (Οἶν. Ὁφ. Τραπ.) ἄλειουτους βόρ. ιδιώμ. ἄλειοντε Τσακων. ἄλειουτους Θεσσ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Νάυπακτ.) ἄλειωστος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *λειωτός < λείωνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Πορτ. Τὸ ἄλειωστος καὶ παρὰ Βλάχ.

